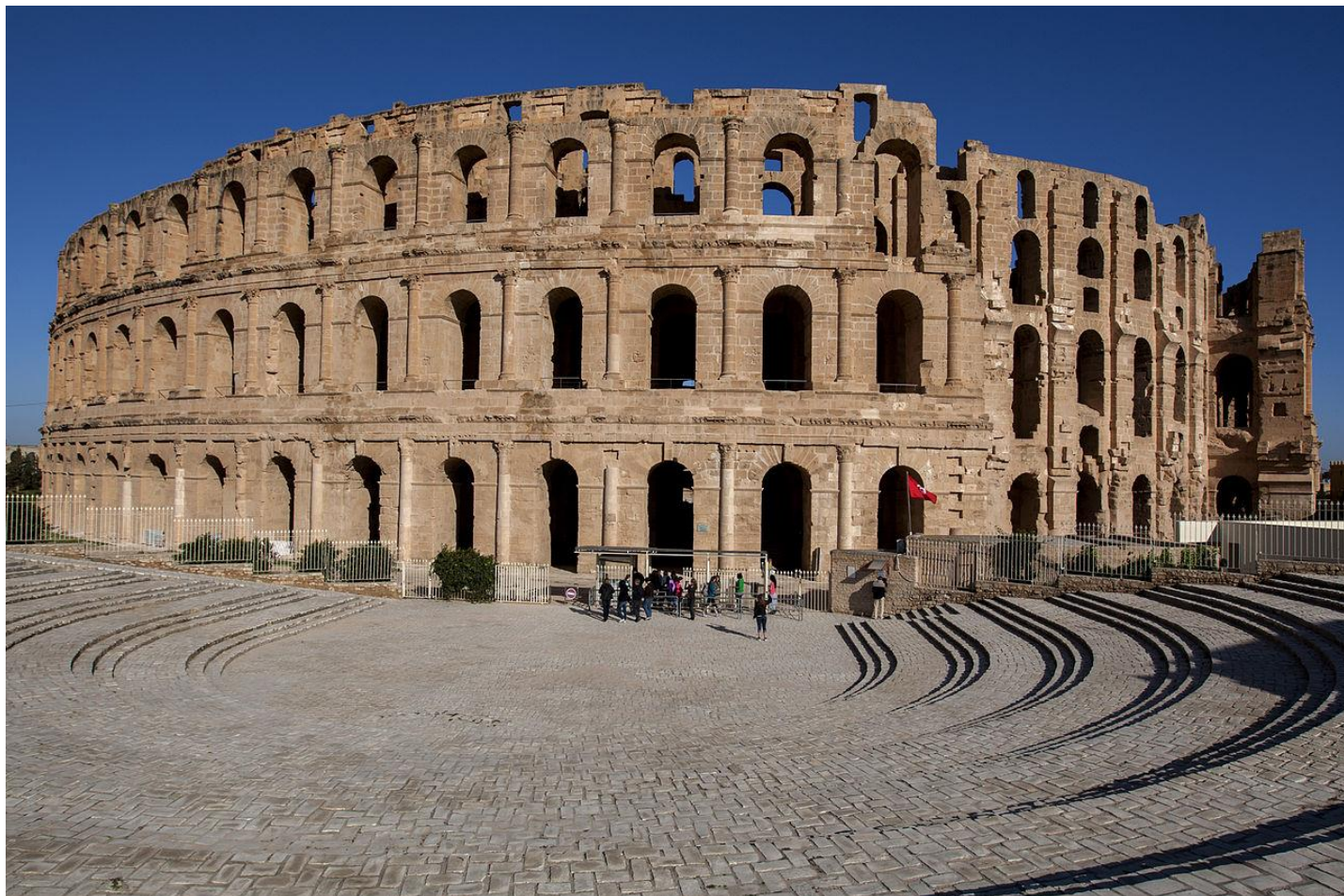

16/4/2024

Miluji starověk a jeho dějiny. A v této oblasti vybudovali potomci Féničanů Kartágo a nesmírně vyspělou civilizaci, která po několik staletí soupeřila s Římem o nadvládu minimálně nad Středoziemím. A tato země zrodila Hannibala, jednoho z nejlepších vojevůdců a stratégů, který trápil Římany, mnohokrát je porazil, stál už před branami jejich hlavního města a o jeho taktice a vojenských metodách se dodnes přednáší na nejlepších válečných akademiích ve světě a to nejen ve West Pointu. Takže když se mi před pár lety naskytla možnost zajet si zde s golfovým trenérem a menší skupinkou hráčů, rád jsem ji využil. Vzal jsem s sebou i svého brácha Michala, s nímž jsem dvacet let nebyl na dovolené, který byl do té doby golfem nepolíbený, ale sdílí se mnou kromě jiného i zálibu v antickém světě a jeho historii. Naše očekávání ohledně zdejších starověkých památek byla následně uspokojivě naplněna, s golfem to u bráchy bylo horší. Když se mi ho konečně podařilo dotáhnout na driving range, dal jsem mu do ruky sedmičku a před něj košík míčků. Naivně jsem si myslel, že třeba náhodou trefí ideálně z podložky golfový míček a nezapomenutelný svištivý zvuk takto trefeného míče se mu natrvalo uhnízdí v jeho uchu a on se bude dále znovu a znovu snažit tento zvuk opět vyrobit. Nakonec to probíhalo úplně jinak, brácha se snažil asi deset minut (po předchozí základní instruktáži) otáčet tělem a marně trefovat co nejlépe ten bílý kulatý nesmysl, co před ním ležel na podložce. Když už se zdálo, že se to malinko zlepšuje, vyloudilo jeho tělo silné záupnění a on se chytl za záda a zařval: „Sakra, ten ischias co mě chytl na kole minulý týden, se mně zase vrátil.“ Sedmička železo letěla pár metrů daleko a brácha povídá: „Víš Milane, ten golf není pro mě, já se tady radši budu věnovat jiným věcem.“ A pomalu odkráčel k blízkému kavárenskému stolku, u kterého sama seděla mladá partnerka jednoho náruživého golfisty z naší skupiny a dívala se na trénující hráče způsobem, ze kterého brácha okamžitě pochopil, že by mohla mít na golf podobný názor

jako on. Očividně toužila po společnosti a Michal toho okamžitě využil a rychle ze sebe vypotil pár zajímavostí k amfiteátru v El Djemu. Dáma byla tak potěšena, že se jí někdo věnuje, že se z obou negolfistů až do konce zájezdu stala (po dobu kdy my ostatní jsme byli na hřišti nebo na driving range) téměř nerozlučná dvojice.

Když se se mnou při odjezdu manželka loučila tak mi povídá: „No uvidíme jak dlouho to tam s bráchou na jednom pokoji vydržíš.“ To jsem ještě netušil o čem to vlastně mluví a těšil jsem se na společný týden a společné zážitky, zvláště když jsme spolu už dlouho nikde nebyli. Přes den bylo vše v pořádku, já se věnoval hraní golfu a brácha tomu ostatnímu. Večer jsme zalehli, brácha usnul první a než jsem do limbu padl i já, začal strašně chrápat. Něco vydržím, ale jeho

spánek si nezadal s rykotem divokého medvěda, já se nutil k trpělivosti a usnout se mi podařilo až nad ránem. Ale říkal jsem si, buď zticha, nic neříkej, nekaž to bráchovi a něco proboha vydrž. Vždyť už jste spolu tak dlouho nikde nebyli. Když se tohle všechno opakovalo i další noc, byl jsem už docela zsinálý a mé vpadlé oči svědčily o velké nevyspanosti. Řekl jsem si, že to tak nenechám, druhý den po večeři jsem vypil více než láhev dobrého tuniského vína (naštěstí je to Francouzi naučili dělat docela dobře). A šel jsem brzy spát a spal jsem hluboce až do rána. Ráno jsem uviděl, že je pro změnu zsinálý trochu brácha a povídá mi: „Brácho to je ale v pr..... tys tak strašně chrápal celou noc, že se to nedalo vydržet a musel jsem si jít na pár hodin sednout do křesla u hotelové recepcy.“ To bylo něco pro mě a povídám: „Brácho já už dvě noci nespím a trpělivě snáším tvůj rykot, tak aspoň vidíš jaké to je.“ Kdybychom toho oba neměli docela dost, tak bychom se tomu možná i trochu zasmáli. Ale věděl jsem, že to musíme nějak vyřešit. Naštěstí jsme si každý během dne dokázali půjčit od přítomných partnerských párů každý jedny dobré špunty do uší (nevím proč, ale mladší páry žádné špunty neměly a spaly dobře) a tak jsme nějak dokázali společně při výrazně menší hladině nočního hluku přežít. S bráchou jsme si pak dali pár let v našich společných výletech pauzu a když jsme spolu mnohem později jeli do Barcelony podívat se na Messiho, jehož je Michal velkým fanouškem, tak před odjezdem brácha povídá: „Víš co Milane, musíme si rozdělit úkoly. Já vezmu pro nás pro oba několik výborných špuntů do uší a ty se postarej o zbytek.“ A špunty kupodivu fungovaly docela obstojně, dalo se to přežít.

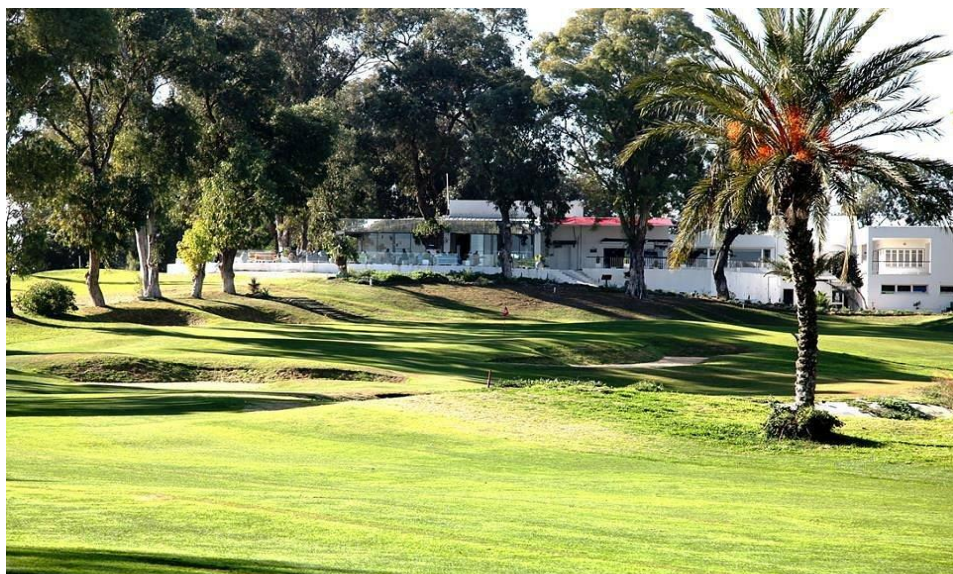
Všechny státy severní Afriky – od Egypta, přes Tunis, Alžírsko a Maroko vyznávají dominantně islám a uznávají jeho pět základních pilířů – sloupů víry. Prvním je šaháda (uznání Alláha za jediného boha), druhým salát (není to nic veganského, ale povinnost věřícího modlit se pětkrát denně směrem k Mekce). Třetím je zakát (poskytnutí almužny chudým), čtvrtým saum (dodržování půstu od úsvitu do soumraku během měsíce ramadán) a posledním hadždž

(pouť do Mekky). Menší křesťanskou menšinu (10 %), mimochodem jednu z nejstarších na světě, najdeme jen v Egyptě. Tyto státy si od starověku prošly i podobnou historií – Egypt s jednou nejstarších a nejnádhernějších kultur, vliv Féniciánů, několik staletí dominance Kartága, skoro osm set let římské nadvlády. S nástupem islámu přišla jeho nadvláda i v této oblasti, ta přešla následně do více než tisíc let trvající dominance Osmanů, těm se ubránilo pouze Maroko, ochránilo je pohoří Ríf, přes které se Turci nedostali. A do poloviny dvacátého století více než sto padesát let koloniální nadvláda Francouzů (Maroko, Alžírsko, Tunis) a Britů (Egypt). Kromě Maroka mají všechny ostatní státy velké zásoby ropy a Egyptané navíc Suezský průplav (ropa a poplatky Suezu představují dvě třetiny ročního HDP země). A nakonec dvacáté století – státy získávají postupně v různou dobu nezávislost na mocnostech a snaží se vydat vlastní cestou.

Tunis je z výše uvedených zemí asi nejvíce proevropský. Nejvíce je to vidět na postavení žen, které zde můžete vidět jako pilotky, lékařky nebo advokátky. Je to v kontrastu zejména s Egyptem, kde i pokojské a uklízečky dělají na hotelech muži. Zasloužil se o to hlavně bývalý prezident Habib Burghíba. Dá se říci, že tuniské ženy požívají asi největší svobody a mají největší rovnoprávnost s muži ze všech muslimských zemí na světě.

Země je velmi rozmanitá. Na severu a severozápadě se rozprostírají lesy, hory a úrodné roviny. Střední část získala věhlas historickými památkami z římského a raně arabského období. Oblasti jako Djerba, Sahel a poloostrov Cap Bon jsou vítaným cílem zahraničních turistů a nabízí nádherné pláže. Na jihu země je nekonečná Sahara a rozlehlé solné pánve.

V celém Tunisu je řada míst, které stojí za návštěvu. Hlavním přímořským letoviskem na severozápadě je malebná Tabarka choulící se pod horskými úbočími, která je oblíbeným cílem potápěčů. Hlavní město Tunis má dvě tváře, první historickou, kterou představuje středověká medina (UNESCO) s mešitami, medresami (školami), paláci a sůky. A druhou koloniální hlavní město vystavěné Francouzi v době secese, kdy se obyvatelé začali stěhovat za hradby, když jim stará část města už byla

těsná. Nezapomeňte navštívit zdejší muzeum Bardo, kde můžete vidět řadu exponátů z římského i punského období. V blízkých rozvalinách Kartága na vás dýchnou staré časy a nedaleké okouzující město Sidi Bou Said vás uhrane modrými dveřmi a bílými fasádami svých arabských domů. Je zde řada výborných restaurací a mají ho v oblibě umělci i filmaři. Místo proslavil i švýcarský malíř Paul Klee. Do blízkého letoviska Hammamet jezdí hodně turistů. Malým paradoxem v této oblasti je katedrála sv. Ludvíka, kterou nechal na nejvyšším a kultovním místě punského Kartága – Byrse, vztyčit v roce 1890

kardinál Lavigerie na počest francouzského krále Ludvíka IX, který při obléhání Kartága v roce 1270 zemřel na mor. My jsme si nenechali ujít největší zdejší římskou památku, amfiteátr El Džem, který leží asi dvě hodiny cesty autem na jih. Skutečnost, že je dnes nejzachovalejším římským amfiteátrům, mimo jiné způsobilo i to, že se město (původní punský Thysdrus) v poslední třetí punské válce postavilo na stranu Říma a dostalo za odměnu statut

svobodného města. Náleželo poté řadu dalších staletí k nejbohatším římským městům.

Společná historie se podepsala i na místní architektuře. Tu islámskou představují četné mešity, minarety, ksary (pevnosti) a kasby (opevněné vesnice). Ze starověkých památek je nejvýznamnější El Džem, dříve třetí největší koloseum v Římské říši, dnes nejzachovalejší ze všech. Natáčely se zde některé scény z Gladiátora (ty které měly být z římského kolosea). Ostatní se natáčely v marockém Quarzazate. Já jsem byl zvědav zejména na Kartágo, fascinovala mě jeho historie a schopnost dlouho soutěžit s Římem o nadvládu ve Středozeří. Kartágo založili Féniciáné a kromě větší části severní Afriky dlouho ovládalo i Sicílii a části Hispánie, kde mělo stříbrné doly, které byly významným zdrojem jeho bohatství. Před první punskou válkou měl Řím v Hispánii v podstatě jediného většího spojence – město Saguntum. Nevyhnutelný střet Říma a Kartága zplodil mimo jiné geniálního Hannibala, který připravil Římu dvě nejkrvavější porážky jeho historie, kdy v bitvách U Kann a Trasimenského jezera s početně slabším vojskem dokázal skvělou taktikou protivníka na hlavu porazit a moc nechybělo a snad mohl i dobýt Řím. Nakonec vše během let dopadlo jinak, vyhrál Řím a punské Kartágo zcela srovnal se zemí. Na jeho troskách po letech vyrostlo římské Kartágo, které bylo společně s egyptskou Alexandrií po Římu dvěma největšími městy celého impéria.

V dobách největší slávy mělo římské Kartágo několik set tisíc obyvatel. Punové vybudovali město jako přístav na vysokém útesu s přístupem k moři ze dvou stran. Všechny lodě, které projížděly mezi Sicílií a severem afrického pobřeží, musely proplout zdejší úžinou a to dávalo městu obrovský vliv a moc. Město mělo dva přístavy, válečný pro dvě sta dvacet vojenských plavidel a přístav obchodní. Město mělo skoro čtyřicet kilometrů pevných a

vysokých hradeb, které chránilo oba přístavy i městské části. V centru stála Byrsa – vysoká citadela. Bylo zde velké pohřebiště (nekropole), náboženská oblast, tržiště, divadla, pevnosti, radnice, lázně apod.

Náš hotel byl asi deset kilometrů od hlavního města Tunisu, blízko písečné pláže, v klidné části mimo větší zástavbu. Měl hezkou zahradu a dobré zázemí a po písečné pláži se dobře procházelo a našim plicím to viditelně svědčilo. Bylo brzké jaro, moře ještě chladnější a koupání nás v této vodě příliš nelákalo. Vyjžděli jsme na krátké výlety do blízkého okolí. Hned před hotelem stálo druhý den několik taxíků a řidiči turisty. Nám nějakým arabským losem připadl vůz s Husajnem, domorodým řidičem, který nás

pár hodin vozil a než nás vrátil do hotelu tak povídá: „Tady máte moji vizitku, dám vám nejlepší cenu a zítra, až zase někam pojedete, tak mi předem zavolejte.“ Druhý den jsme to tak udělali. Frčeli jsme do Kartága, Husajn hodně přišlápl plyn a najednou kde se vzali tu se vzali policajti. A hned milého Husajna zkasírovali. A to brutálně. Už jsem viděl v minulosti v Čechách řidiče smlouvat s našimi policajty a občas, světe div se i úspěšně. V Tunisu (ale i například v Maroku) je zdejší policajt nejvyšší autorita a tady si to nikdo pod hrozbou zvýšení už tak vysoké pokuty nedovolí. Když jsem viděl pobledlého Husajna jak nás veze zpátky do hotelu a říká nám, co budeme platit, pochopil jsem, že se naše kilometrovné výrazně zvedlo a že to bude minimálně dva dny ježdění trvat, než se mu pokuta trochu zaplatí. Připomnělo mi to manžela mé neteře, který nechal spravovat zuby své pubertální dcery u manžela své vzdálené sestřenice a očekával nevím proč velmi dobrou cenu. Když mu asi po dvou měsících docházení předložili účet k placení, tak se skoro vyvrátil. Sám byl trochu skrblík a proto mě jeho komentář vyloudil na tváři úsměv.

Povídá: „Já vím, že Karel je dobrý zubař a staví barák. Jenom nevím, proč mu ho mám platit já.“

Přijeli jsme na týden s golfem a tak se většina naší skupinky věnovala hraní a trénování. Hráli jsme celou dobu jediné hřiště Carthage GC. Jedná se o nejstarší hřiště v Tunisu založené už v roce 1927 a je to jedno z nejstarších hřišť v celé Africe. Designoval ho Francouz Yves Bureau a rozkládá se na ploše asi třicet hektarů. Nachází se deset kilometrů od hlavního

města a je dlouholetým oblíbeným hřištěm pro členy zahraničního diplomatického sboru. Je rovinaté s řadou vodních překážek a i když je krátké, není úplně jednoduché ho hrát. Je technické a má užší ferveje. Má slušnou údržbu a dobré gríny. Je obklopeno spoustou starých eukalyptů a také citronovníků, pomerančovníků a stromů obsypaných mandarinkami, stačí natáhnout ruku a utrhnout si. Hřiště má par 66, je zde dvanáct čtyřparů a šest tříparů. Fee je docela nízké – 39 EUR. Hřiště prošlo rekonstrukcí v roce 1991. I když to není hřiště „championship“ je šarmantní a pro různost jamek se hraje opakovaně docela dobře.

Jinak v Tunisu je v současnosti devět golfových hřišť, všechny jsou v severní části země. Nejvyšší rating má Citrus GC v Hammanetu (45 jamek, fee 98 EUR, v létě 58 EUR), kde je i další pěkné místní hřiště Golf Yasmine (27). Hodně hráčů si jezdí zahrát na Djerbu – Djerba GC (27). Slušný rating má El Kantaoui (36)

v Sousse a Tabarka GC (18) na severním pobřeží. V Monastiru najdete Palm Links (18) a Flamingo (18). Podobný rating jako Carthage golf má GC Tozeur (18). Tunisko je krásná země, která je k turistům přátelská. Na to, abychom ji mohli ještě více poznat bychom museli zkrátit počty našich hracích golfových dnů nebo navýšit počet délků našeho pobytu. Ale i tak jsme viděli dost a udělali jsme si základní obrázek o této nevšední zemi.

